

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. . . I kor. Egy hóra. I kor. 50 fill.
Negyedévre 3 „ Negyedévre 4 „ 50 „

Felelős szerkesztő:
Dr. HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piac-utca 49. szám.

Inkompatibilis városatyák.

Debrecen, július 27.

Mindig bajos dolog, ha a törvényhozás mulasztását a törvényhatóságok akarják pótolni. Nem mintha a városok és megyék bizottságai nem tudnának elég jó, az élethez simuló, okos törvényeket, jogi intézményeket teremteni, különösen, ha a maguk dolgairól van szó. De a törvény egységes rendet csinál az országban, míg a városok vagy a vármegyék mind más ítélő-szögből fogják föl a kérdéseket. Külön-külön gyakorlatot folytatnak s egyik se biztos a felől, vajjon nem a másik csinálja jobban, igazabban?

Egyik régi elintézetlen ügye a magyar törvényhozásnak a városok törvényének a megalkotása. Ezt a mulasztást akarják pótolni egyes városok a maguk erejéből, amikor itt is, ott is szervezeti reformokat csinálnak. Debrecenben, tudjuk, esztendőnk óta huzódik az új szervezeti szabályzat problémája, a melynek megoldását a fizetésrendezés körül támadt differenciák késleltetik.

Nagyváradon most dolgoznak egy reform-tervezeten, amely a törvényhozási bizottságnak jogait is újra szabályozza. — Enek a résznek legérdekesebb pontja az, a melyik a városatyák inkompatibilitásáról szól. —

Olyan probléma, amelyet hosszú ideig nem fognak teljesen megoldani. Egész radi-

kális megoldás az lenne: aki a város részére dolgozik, vagy szállít, aki a várossal szerződéses vagy megállapodásos viszonyban van, vagy pedig ily viszonyban levő vállalat alkalmazottja: nem lehet városatya. Csakhogy ez a megoldás a törvényhatóságoknak legjobb, leginkább hasznavehető elemeket rekesztené ki. Ezt a paragrafust rá lehetne huzni a kereskedőre, az iparosra, a gazdára, akinek véletlenül a város kuncsaftja, — az építésre, sőt a bankigazgatóra, akinek intézete a városnak kölcsönt nyújt. Ez a mód, egyéb igazságtalanságai mellett azért is káros lenne, mert ép a szakértelemet vonná el, vagy ritkítaná meg a törvényhatósági bizottságban, tehát azt az értéket, amelyekre a közgyűléseken és a bizottsági tárgyalások alkalmával a legnagyobb szükség van. A parlament is megbánta a fényűzést, hogy egy tetszetős elv kedvéért azokat kizárta tagjai közül, akiknek közigazgatási tudására olyan nagy szüksége van: egy város törvényhatósága még kevésbé teheti ezt. — Végre is, ha valaki kellő verseny alapján elnyer valamely szállítást, vagy ha valaki pontosan betartott szerződés mellett a közönség valamely igényét kielégítheti, még nincs korlátozva a közigazgatás szabad kritikájában.

A másik megoldás, amelyet Nagyvárad is elfogadott és az új szervezeti szabályrendeletbe iktatott, az, hogy: a várossal szerződéses viszonyban álló törvényhatósági bi-

zottsági tag nem vehet rész azokon a tárgyalásokon, amelyek őt vagy vállalatát illetik. Hejyes dolog, de voltaképp nem új. Eddig az illendőség kérdése volt, amelyet több-kevesbé betartottak, már csak az illető szállítók, vállalkozók vagy vállalatok érdekében. Hiszen semmi ereje, semmi hatása se lett volna az olyan szónoklatnak, érvelésnek, amelyről husz lépésnyire meg lehetett érezni az érdekeltséget. Most Nagyváradon paragrafust szabtak rá.

A tudósításokból nem derül ki, hogy az inkompatibilis városatyák csak nem vehetnek részt az őket, vállalatukat illető tárgyalásokon vagy pedig nem is lehetnek jelen? De akár így van, akár úgy, az inkompatibilitást nem gyomlálja ki teljesen a város közigazgatásából. Mert lehet olyan formája is az összeférhetetlenségnek, amikor a városatya konkurrens annak, a ki a város részére szállít vagy szállítani akar. S nem képzelhető el, hogy az inkompatibilisek között véd és dacszövetség köttetik: az, a ki érdekelt, a tárgyaláson nem vesz részt, a másik azonban igen és a maga szakértelemével sikra szál amannak érdekeiért, — a vizontszolgálat fejében.

Magát a városatya-inkompatibilitás kérdését teljesen csak a városi törvény oldhatja meg. A törvényhatóságok, könnyen érthető, fájnak is ettől a kérdéstől s maguk elég jól aligha fogják megoldani. A megoldást sokszor irányíthatják bizonyos helyi szem-

Nemezis.

Irta: CAMERON WILSON.

Mikor Norton felesége visszatért a lakásba, hogy otthon felejtett pénztárcáját magához vegye: a férfi tudta, hogy itt a cselekvés órája. Előbb azonban nagy óvatossággal összegezte mindent. Megfigyelte, hogy a cseledek — akik látták távozni urnőjüket — az emeleten vannak, tehát annak visszatéréséről mitse tudnak; az utcán nem jár senki, szemben pedig nem voltak házak.

Megölte tehát őt a napsugaras szobájában, ahol a tudományos dolgait szokta volt írni.

Hogy miért ölte meg? Ennek közelebbi magyarázata nem tartozik szorosán e kis cikk keretébe. Különben is az ilyen okok a becstelenség ember lelkében sohase kiemelkedők: sem miségek, keletkeznek és óráról-órára nőnek, mint azok a halmok, amelyeket a naponkint összehordott szalmaszálak növesztenek nagyra.

Megfontolt előrelátásból azért ölte meg a maga szobájában, mert a padozat ott linoleummal volt bevonva s egy ajtó nyílt belőle a laboratóriumába, ahol az acidum-fürdője s saját találmányu olvasztó-kemencéje volt.

Nagy gondossággal füzte a láncszemeket, amelyek kapcsán e tettének minden jelenségét megsemmisíti. Csak éppen az egyetlen kapocs volt hibás e láncolatban s erre nem számított; a saját természetének feszült idegessége.

Összerezzen, mikor Grey, akit ki nem állhatott, felkiáltott hozzá az utcáról:

— Nincsen valami baja a feleségednek, Norton?

— Köszönöm, jól érzi magát. Miért kérded?

— Mert egy kis órája lehet, hogy találkoztam vele, mikor hazafelé sietett a tárczáért. Mondtam, hogy megvárom, mert a feleségemmel volt ugyanegy utja. De azóta felütnően sok idő ult már el, s anélkül, hogy te is tudnál róla. Az előbb becsengettem hozzatok, de a cselédeitek nem látták visszatérni.

— Én sem láttam, öreg cimborá; bizonyosan szem elől tévesztetted, mert nincsen a szobájában.

— Hát jó, majd kimagyarázza ő maga a dolgot, ha találkozom vele. Isten veled.

— Isten veled, öreg cimborá!

— Csak legalább ne hívna öreg cimborának ez az állat, — gondolta magában Grey. Olyan ez a Norton, mint egy csuszó-maszó, undok kígyó. S hogy éppen ez a férje! . .

Mrs. Norton eltűnése nagy port vert föl. Némelyek azt állították, hogy megszökött, — mások, hogy öngyilkos lett. Akik ismerték Nortont, ez utóbbi feltevést tartották valószínűbbnek. Ő ismerte Nortont is, a feleségét is, s teljesen tisztában volt velük. Az asszony eltűnése annál inkább fájdalmasan hatott rá, mert a szíve mélyéből szerette is.

Nagy odaadással kísérte fűvelemmel a nyomozást, ami azonban mit se derített ki. —

Igy tehát minden érdeklődése Norton felé fordult. Az ő életét kezdte kutatni. Norton időközben Londonban telepedett le, beiratkozott egy — éppen nem tudósak való — klubba, s reggelig mulat. Miért e változás a tudós életében? Hotelben lakik, színházba jár az az ember, aki előbb teljesen remeteéletet élt!

Az bizonyos, hogy az eltűnés napján Mrs. Norton bement a házba és nem jött ki többé. Norton rettenetes lelkét ismerte Grey a felesége elrejtett szavai és tekintetéből, tehát feltételezhette a gyilkosságot. Hogy hova tűntette el a holttestet? Egyszerű a megoldás: ott volt a laboratóriumában az olvasztó kemencéje és különféle szerel.

A bosszuerzés sarkalta, hogy Mrs. Norton halálát megtorolja. De hát mit tegyen? Meg, lje Nortont? Csak ő maga kerülne miatta bajba s az elégtétel nem volna teljes. Sok mindenre gondolt s a sok tépelődés végeredménye az a levél volt, ami következőképpen szólt:

„Kedves Norton!
egy kis barátságos, férfias összejövétel lesz nálunk, csupa régi, jó paitások s szeretném, ha te sem hiányoznál. Az emberek egyre kérdezősködnek utánad s nekem örömet okozna, ha jelenléteddel meglephetném őket.“

Grey e levél megírása után így okoskodott: Norton hiu ember, akinek hizelegni fog e meghívás, de igen súlyos okok miatt nem kíván eljönni. Keresni fogja a kifogásokat, és ezek keresése közben rájön arra a gondolatra, hogy elmaradását esetleg másra magyarázzák, esetleg arra, hogy a lelkiismerete nem

pontok és véletlenek, amelyek viszont értékelenné is tehetik a reformot. Ez is, meg más száz ok is sürgeti, amit nem lehet elég-szer reklamálni: a jó, modern városi törvényt.

A tizenötödik napon.

A képviselőház ülése.

Az ellenzék megint nem engedett szóhoz senkit. Névszerint szavaztak s újra szavaztak. A jó hűs képviselőházban az ellenzék kitünően érzi magát annál inkább, mert közben még meg is fürdik a Dunában. Hogy az ország népe izzad, szenved, kinlódik, dolgozik, azzal nem törődnek az obstrukciós honatyák, akinek kisebb gondja is nagyobb, mint az ország érdeke.

Közben humorral is szolgálnak a nevezetes hősök. Egyik közülök, Pozsgay Miklós a könyvtárba is betéved. Persze az is hűs helyiség. Mikor azonban ezt megtudta a Ház, hogy Pozsgay a könyvtárban van, óriási kacagás közt érdeklődött, hogy hát mit keres ott. Mi köze a technikus Pozsgaynak a könyvekhez, csak nem dobálózni akar?

Részletes tudósításunk a következőket táviratozza:

Berzeviczy Albert elnök 10 órakor nyitja meg az ülést.

Jelenti, hogy Kovácsy Kálmán, Pozsgay Miklós, Egry Béla, Barcsay Andor és Bikády Antal képviselők szabadságot kérnek.

Beck Lajos kéri, hogy az egyes kérelmekre az elnök külön-külön tegye fel a kérdést.

Elnök jelenti, hogy husznál több képviselő névszerinti szavazást üér. Ennek elrendelése előtt azonban meg akar győződni arról, hogy a névszerinti szavazást kérő aláírók jelen vannak-e.

Lovászy Márton jegyző felolvassa a kérvényt aláíró képviselők neveit. Pozsgay Miklós azonban nincs jelen. (Zaj a jobboldalon.)

engedi vissza oda, ahonnet elköltözött... Így tehát mégis elfogadja a meghívást. Grey emberismerő volt és tudott a lelkekben olvasni.

— Nagyon sajnálom, Norton. — szólott Grey — hogy csak a kertben levő kis házban szállásolhatlak el. Egy vendégemmel több jött, mint számítottam s miután te érkezöl utolsónak, téged kell kérnem, hogy érd be azzal.

— Oh, hiszen ez nem tesz semmit!
— Tudod, az a kin parasztház, a kert végén. Lakatlan, de be van butorozva. Nyaranta bérbe szoktam adni.

Norton végignézett a vadásztársaságon s mosolyogva szólt:

— Nagyon jól van, Grey, mehetünk is mindjárt.

Magában azonban bizonyos kényelmetlen érzést fojtott el arra a gondolatra, hogy abban a kis házban teljesen egyedül lesz.

Grey ajtajáig elkísérte és ott megkérdezte tőle:

— Van gyujtód?

— Igen.

— Mert a világításod gyertya lesz.

— Hol találom meg a gyertyát?

— A szobában. Ha gyujtód van, azonnal ráakadsz.

— Köszönöm, jó éjt öreg cimbora!

— Jó éjszakát. El ne feled bezárni az ajtót. A másik kulcs a szolgálammal van, reggel jönni fog és rendelkezésedre áll.

Mikor Grey távozóban volt, elégtétellel gondolta el, hogy ez az ember, aki azóta sohase tudott társaság nélkül ellenni, most egye diül — egymagában van.

Norton bezárta maga után az ajtót s elővette a gyufatartóját. Meggyújtott egy szál

Farkas Pál: A könyvtárban van! (Derülttség a jobboldalon.)

Eközben belép a terembe Pozsgay, akit a baloldal nagy ovációval fogad.

A kérvényt aláírók neveinek felolvasása után elnök megállapítja, hogy az aláírók közül 36-an vannak jelen.

Elnök elrendeli a névszerinti szavazást Kovácsy Kálmán szabadságidő kérelme tárgyában.

Öt perc szünet után megtörténik a névszerinti szavazás, mely szerint a Ház 92 szótöbbséggel megtagadta a kérelmet.

Pozsgay Miklós kérelmét szintén megtagadta a Ház többsége.

Egry Béla és Barcsay Andor kérelme felett holnap határoz a ház névszerinti szavazással.

Az elnöki széket időközben Návay Lajos alelnök foglalja el.

Következett a névszerinti szavazás Bikády Antal kérelme felett.

A Ház ezen kérelem teljesítését is megtagadta.

A beérkezett kérvények és irományok bemutatása után elnök jelenti, hogy Ráth Endre képviselő sürgős interpellációt jegyzett be a Kovald-féle sajnálatos katasztrófa tárgyában. Javasolja, hogy a Ház háromnegyed két órakor térjen át az interpellációra.

Napirend szerint következik a névszerinti szavazás Vertán Endre szabadság kérelme tárgyában.

Öt perc szünet után megtörténik a névszerinti szavazás, amely szerint a Ház óriási szótöbbséggel ezen kérelmet sem tartotta teljesíthetőnek.

A képviselőház ezután Sümegi Vilmos szabadságidejét megtagadta.

Papp Géza a közgazdasági bizottság jelentését terjeszti be.

A Kovald-gyári robbanás.

Ráth Endre a belügyminiszterhez intézett interpellációt a Kovald gyári robbanás ügyében. Éles hangon ítélte el a gyár vezetőségét és a fővárosi tanácsot ama mulasztásokért, amely miatt most öt ember vesztette életét. Kérdi a belügyminisztert: Van-e tudomása a bünös mulasztásokról és tesz-e intézkedéseket.

Az interpellációt kiadták a miniszterelnöknek.

gyujtót, de nem találta sehol sem a gyertyát. Káromkodott magában hogy Grey ilyen kevéssé becsüli a vendégeit. Meggyújtotta a második szálát, de annak a világossága mellett úgy tűnt fel neki, mintha valami fehér alakot látna. Egész lényében megrezdült s szíve, — mintha a torkában lüktetett volna és homlokát, kezét kiverte az izzadság. Nyirkos kezéből kiesett a gyufatartóban levő öt szálból három darab. Valahogy erőt vett magán és egyet végighuzott a falon. A gyufa utján kékes sáv maradt, s egy pattanás, és a sercegő hang elárulta, hogy annak is letört a kénes feje.

Irtózatosan megijedt, idegei tulleszültek s félni, remegni kezdett. Ahelyett, hogy lehajolt volna a gyufát fölszedni, előre rohant az ajtó felé. Ujra világosságot csinált, a gyufát egészen ujja hegyéig leégtte, de mikor a görcsösen megmarkolt kilincset kinyitotta, látta csak, hogy az az ajtó nem vezet sehová, hogy egy falba épített szekrény az, tele poros porcellán-edényekkel.

Megint teljes sötétségben maradt. Megpróbálta, hogy a lábaival mozogni kezdjen, remélte, hogy így meggyulad a padlón egyik szál gyufa, annak világításánál megleli a többi, mert hiába hajolt le, a keze tapintásával nem talál rájuk.

Okvetlen rá akart találni az aitora, hogy azon át kijtva, Greyhez siessen gyertyáért és gyufáért. Ovatosan végigtapogatta a falat, — hogy rátaláljon, amíg végre gy aitorerethez ért. Kinyitotta és előre nyujtotta kezét. Miután ellenállásra nem talált, lépni akart. Lépésére óriási zaj felelt, mert egy csomó tányér és pohár dült le a földre. Rémlüete már most határtalan volt. A torka összeszorult és hiába próbált higgadtan gondolkodni, teljesen elvesztette a fejét.

Ujra csoszogott, tapogatni kezdett s kis

Az ülés két órakor ért véget.

Az ülés után Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök, aki jelen volt Ráth Endre interpellációja alatt, odament Ráth Endréhez és kijelentette, hogy nem figyelmetlenségéből nem válaszolt, hanem azért, mert a vizsgálat folyamatban van és annak befejezése előtt nem akar nyilatkozni, de ő is attól tart, hogy súlyos mulasztások történtek.

Amerikai reformátusok Degenfeld József grófhhoz.

Az amerikai egyházmegye határozata.

Azt a fáradságot nem ismerő, lelkes és a kálvinista egyház érdekeiért mindenkor folytatott nagy munkásságot, amit **Degenfeld József** gróf kifejtett és kifejt ma is, nemcsak a tiszántuli református egyházkrület, nemcsak Magyarország református egyházai érzik és méltányolják. Az ő nagy munkásságáért a ten gerentul élő protestánsok, az amerikai kálvinisták is tudják és ismerik és lelkesen ünneplik érte Degenfeld József főgondnokot.

Az északamerikai keleti egyházmegye most tartott gyűlésén foglalkozott Degenfeld József gróf személyével és nagy érdemeivel különösen abból az alkalomból, hogy Bánffy Dezső báró halálával Degenfeld József gróf lett a konvent világi elnöke.

Az északamerikai keleti egyház eme közgyűléséről most közli Kuthy Zoltán amerikai református esperes a jelentést, amelyben a következőket látjuk:

Üdvözetlét báró Bánffy Dezső szellemi örökösének, gróf Degenfeld Józsefnek, a konvent világi elnökének, aki saját kezével írta azt a történelmet, amely egyházmegyénk életében lefolyt. Mert egyházmegyénkben az alapvető munkát gróf Degenfeld József végezte. Felhívó szavára én is azonnal mellé álltam, mint katona s attól kezdve mindaddig se kérelem, sem ijesztgetés, sem fenyegetés egy pillanatra sem tudtak eltántorítani az általa képviselt nemzeti és egyházi szent ügytől. — Mintha csak ma történné, oly élelken emlékszem az első egyházmegyei közgyűlésünkre, amikor gróf Degenfeld a hat egyházból alakult kicsiny egyházmegyét az evangéliumi mustármaghoz hasonlította. A mustármag ha-

idő mulva nagy önuralommal némileg magához tért. A lába alatt meggyult egy szál gyufa, s ennek világossága mellett keresni kezdte a többi. Ahogy fölemelkedett, a tükörből egy jjejt, sápadt arc meredt feléje: a saját kétségbeesett arca. S mert a gyufa már ismét az ujjait égette, lázasan kezdett kutatni zsebeiben valami papir után, hogy annak a lángja mellett siethessen a kijárat felé.

Estélyi ruhában volt és nem talált magánál semmit. Ehelyett azonban megbotlott, eiesett és magával rántotta a közelében álló ruhafogast, amelyen bundák, kabátok és női ruhák lógtak.

Norton most már az örülettel küzdött, — mert azt képzelte: vadállatok, medvék támadtak reá és meg akarják ölni. Segítségért kiáltozott, ordítani kezdett, majd könyörgött, hogy ne ölje meg! . . .

A ráeső női ruhák érintésére víziói támadtak, égni látta őket. . . . Mintha ott lett volna az olvasztókemencéje is . . . és abban égetek a ruhák s azok is, akik is, akik viselték . . . s valamennyiből utolsónak maradt a barna cipőjük sarka, s ez az a cipő éppen olyan volt, mint Dollyé, a feleségéé . . . volt akkor . . . a mikor azt égette . . .

Ordítot, rimánkodott, jajgatott, azután csönd . . .

Ugyanakkor lépések, futó lépések hallatszottak a ház felé. A vadásztársaság, élükön Greyvel, aki mindent sejtett — sietett abba az irányba, ahonnet a kiáltozást hallották. — Mire odaértek, már csak az utolsó „Dolly, Dolly“ szavakat tudták kivenni s mire beléptek, Norton halott volt. Megölte a rémlüet és a lelkiuradalás.

Grey rálépett egy gyufára s annak kékes fénye mellett szégyenkezve nézett a halott sárga arcába.

sonlat
sonlatá
vekedé
láló ke
évre ne
leti eg
rincés
amerik
gye sz
a nyu
esztén
őket eg
gyébe.
mint il
merek
legmél
feld J
Báró
veszte
Degen
tendőt
ra nőj
bocsás
ban e
dolgoz
kell —
A
nökség
egybe
vonat
szönet

Tik

A

haner
lik. A
déli e
róság
reken
rendk
fokig
e rett
tanác
az ut
teszi
gos e
tottab
séges

A

hülés
nagy
locso
késze
csoln
lakos
heti

A

ma h
teme
kiszá
tüztö
is, a
tóság
gyob
mét
cigar

lette

ságr

hősé

ker

ezer

rend

meg

H

sonlat a legszebben bevált Degenfeld gróf hasonlatán, mert az ma már terebélyes fává nővekedett s a huszonkét anyahitközséget számoló keleti és nyugati egyházmegyéék évről-évre növelik azt. A mi egyházmegyéénk, a keleti egyházmegye képezi a törzssökét, a gerincét a magyarországi református egyház amerikai akciójának; mert ez az egyházmegye szívta fel magába lassanként és egyenként a nyugati egyházakat is, mig nem aztán ez esztendő elején testvéri szívvvel elbocsátotta őket egy új alakulásba, a nyugati egyházmegyébe. Mikor tehát a keleti egyházmegye, — mint ilyen, az első közgyűlést üli, nem ismerék kedvesebb kötelességet, mint a tisztelet legmélyebb érzésével üdvözölni gróf Degenfeld Józsefet. Ő vetette el a mustármagot. — Báró Bánffy Dezső pedig terebélyes fává növesztette. A mi mostani vezérünknek, gróf Degenfeld Józsefnek adjon a jó Isten sok esztendőt, hogy kormányzása alatt még nagyobb ra nőjön és mindig újabb és újabb gyökereket bocsásson ez a terebélyes fa. Nekünk azonban e fa árnyékában nem pihennünk, hanem dolgozunk szakadatlanul, munkálkodunk kell — nemzetért és az egyházért.

A jelentést az egyházmegyei gyűlés elnöksége elküldte Degenfeld József grófnak s egyben megküldötte azt a jegyzőkönyvi kivonatot is, amelyben nagy munkásságáért köszönetet mond a gyűlés a főgondnoknak.

A hőség.

Tikkasztó forráság az egész országban.

A borzalmas időjárás nem hogy javulna, hanem inkább még elviselhetetlenebbé válik. Az embereket beteggé teszi, a délelőtti, déli és a kora délutáni órákban olyan forráság volt Debrecen utcáin, hogy az emberek meglátszott a szenvedés, amit ez a rendkívüli hőség okozott. Ma is 42 Celsius fokig emelkedett a hőmértékben a higany. És e rettenetes időben sehol egy csepp víz, a tanács, a rendőrség nem törődik vele, hogy az utcák pora, szemetje még türethetlenebbé teszi a kínzó forráságot, amelyben valóságos enyhülést adna, ha legalább a leglátogatottabb utcákat rövid időközökben tisztességesen felleccsolnák.

Az egész nagy városban nincs egy enyhülést, árnyékot nyújtó hely, mert még a nagyerdőben is borzalmas a por. Ott sem locsolnak. Ott is várják, hogy majd egyszer készen lesz a vízvezeték s akkor majd locsolnak. Addig azonban elepedhet Debrecen lakossága, elolvadhat a melegben s eltemetheti az utcákat a por és piszok.

A hőségnek tulajdonítható az is, hogy ma harmadszor gyuladt ki a Kossuth-utcai temető avarja. A nap heve ugyanis teljesen kiszáritotta a füvet, úgy, hogy az a legkisebb tüztől lángra lobban. Így történt ma délben is, amikor az avar újra kigyuladt. A tüzeltség oltotta el ismét a tüzet, amely nagyobb károkat nem okozott. A tűz oka ismét az, hogy valaki gondatlanul égő szivart, cigarettát vagy gyufát dobott el a fübe.

Tegnap is, ma is, igen sokan rosszul is lettek a nagy hőségben.

Az Európában észlelhető nagy forráságról a következő táviratok számolnak be:

Bécs, július 27. Az éjszaka is rekkenő hőség volt a császárvárosban. A nyilvános kertekben és a Duna-csatorna partján 10 ezer számra aludtak az emberek, akiket a rendőrség nem háborgatott.

A váosház előtti hatalmas parkban ezer meg ezer ember töltötte az éjszakát, de so-

kan aludak a Ring partjain is. Ma reggel még elviselhetlenebb volt a hőség, mint tegnap.

Berlin, július 27. Thüningiából érkezett jelentések szerint sok patak és tó a nagy hőség következtében kiszáradt. A kiszáradt vizek halállománya szárazon van és a nagy melegben gyorsan rothad, úgy, hogy megszűszi környéken elviselhetetlenné teszi és megfertőzi a levegőt.

Páris, július 27. A hetek óta érezhető nagy hőséget tegnap rövid időre hatalmas égiháboru váltotta föl, amelynek számos táviró és telefonvezeték lett az áldazata.

Kecskemét a földrengés után.

Levél Kecskemétről.

Noha madnem két hét telt el immár azóta, hogy a földrengés először remegtette meg Kecskemét lakóit, mégis amint a szegedi gyorsvonat Kecskeméthez közeledik, egyszerre minden utas az ablakhoz siet abban a várakozásban, hogy egy elpusztulva heverő város látványa fog elébe tárulni. A nagy pusztulásból azonban távolról jóformán semmi se látszanék, ha 5 egyenes torony közül szemünkbe nem tűnnék a zsidó templom félrebillent kupolája, ez a messzelátászó, de mindenestre nagyított képe az egész rombolásnak.

Az alaposan megrongált állomási épületből kilépve gyönyörű ligetet találunk magunk előtt remek utakkal. Ez a pompás park árnyékos padjaival a már is érezhető melegben szinte kísértésbe hozza az embert, vajjon nem jobb volna-e itt letelepedni, mint hőségben, porban romokat vizitálni. Kecskemétnek különben most nagy szerencséje az ő remek parkjai, (mert több is van a város belsejében). A lakosság ugyanis ezeknek a gyepén telepszik le éjszakára részint a szabad ég alatt részint az u. n. katona-sátorokban.

A templomok és iskolák.

Az első kecskeméti utca, amelyiken elindulok, érdekes: a Nagykörös nevét viseli. Ez visz a város főterére, ahol amint központosítva van az egész város, így csaknem minden nevezetesebb rombolást megismerhetünk. Ott áll a városháza, a ref. és kath. templomok, a tér sarkában a ref. kollégium, mely külsőleg tán a legrongáltabb épület a Városházával szemben eső oldalon látjuk a Beretvárszállót és a zsidó templomot. Az utóbbi érdeklő most legjobban a kecskemétiakat, mert amint az újságok megírták, kupolája ledőlését minden percben várják, akik ráérnek. De reggel óta egyebet is várnak, t. i. hogy mikor esnek le azok a munkások, akik ma reggel egyszerre csak megjelentek a nagyon fenyegetően félrebillent kupola külső oldalán. Amint megjelent az első munkás, az egész közönség csak arra figyelt, arról beszélt. Egyesek tudni vélték, hogy Pestről hozatták, mások azt bizonyították, hogy csak hazaiak. Végre az ipse maga oldotta meg a kérdést olyaténképen, hogy szalonát, kenyeret vett elő odafele és falatozni kezdett teljes flegmával. „No ez már igazi kecskeméti legény!” A munkások különben nem kívülről dolgoznak, hanem belül, hogy óvatosan kiszedjék a hagymakupola belsejét kitöltő fát. Ez u. i. — nem úgy mint a debreceni templomban — tömött és nem része a templom fedelének, hanem a templomnak — ahová a hatóság eltöltötte bár, de bementem — lapos mennyezete van; a kupola pedig a homlokzaton külön építményen nyugodott. De a minap — vasárnap reggel — történt újabb lökés alaposan félre és előre billentette. Hatalmas elferdülésénél csak az a csodálatosabb, hogy még eddig le nem esett. Volt annyi belátása ugyan, hogy nem a templomnak és a szomszédos sűrű épülettömbnek dült, hanem a nagy térnek, de még így

se volna tráfadólag a lezuhanása, mert állítólag 800 mázsa a súlya.

A többi templom is megsérült, ki erősebben, ki gyengébben, de mind egyenlően be van csukva, elhagyatva. Itt napok óta nem harangoznak és ki tudja még meddig nem fognak.

Az iskolákban is hasonlóan nagyon sok kár esett. Igaz, hogy jobbára ócska épületek. Így az állami főreál, amelyet megszoktunk új impozáns épületekben, szinte palotákban látni, itt egy ódon alacsony ház, egyik felén pláne földszintes kis ablakokkal félméternyire a földtől. Némely helyütt itt még az oldalfal is átrepedt. Kisérőm keserűen is jegyezte meg: tán jobb lesz, ha az egész összedől. Legjobban meg van rokkanva, ha kívül szinte egészen ép is, a piaristák rendháza. Az emelet boltozatos, széles, de alacsony folvosói nemcsak egyes helyeken vannak feltámasztva, mint pl. a városházán, hanem az egész mennyezetet végig erős faoszlopokkal feltámasztott deszkázat tartja. Mig a tetőt így erősítették meg, addig kívülről az udvaron az oldalfalakat duccolják fel hatalmas szálakkal a szegedi utáskatonák. Belépek a II-ik számú dornutoriumba, melynek öreg ajtaja fölött ódon faragású fatáblán ez a felírás: Hic dulci reque frutur mens conscia recti. A hatalmas terem jobb sarkában a mennyezetről egészen — vagy 10—20 négyzet méternyi darabon lehullott a vakolás, mely most is vastagon borítja a padlót.

Innen a temető felé veszem utam abban a reményben, hogy a halottak csendes városát most még nyugodtabbnak fogom találni az élők felzavart lakhelye után. Utközben egy templom bezárt kapuja előtt egy szegény aszszonyt látok, aki ha be már nem mehet, a lépcső legalsó fokán térdelve mondja el imáját. — A katolikus temetőben minden rendben látszik lenni, mindössze két eltört keresztet számolhattam. Egy öreg császár kéresemre elbeszéli, hogy milyen volt a földrengés a temetőben: Ami sarkó ledült, azt is felállították már nagyrészt. Különben is a régi kereszteteknek nem tudott ártani a rengés, mert azokat jobban csinálták. „Csak az újfaj körösköket csavarta ki a földrengés, de nem is mondom ezeket köröskönek, mer mit ér az, ha csak rá van pingálva”. Az öreg előadja még szemtanukra hivatkozva, hogy a sírokban a halottak az oldalukra fordultak. Aztán figyelmeztet, hogy nézzem meg a zsidó temetőt, mert ott sokkal nagyobb a pusztítás. — Odaérve csakugyan szembetűnik, hogy milyen sok sarkó van leesve a talajjáról. Talán ezek a ledöntött hatalmas kövek rendítik meg az embert mind között, amit itt látott, a legerősebben. A sírokban keresztül-kasul fekiúsznak a nagy sarkók — mert mind hátraesett — némelyik a hegyével furódva belé a sírba, másik átütve a sír kemény kőburkolatát. És ez így van közel két hét óta. Mindenesetre szinte kirívóan illusztrálja, hogy az élők az elsők, a halottak ráérnek megvárni, míg rájuk kerül a sor.

Ami talán már nem késik sokáig, mert odabenn a városban a legnagyobb serénységgel dolgoznak. Az utcákról még a félreesőbbekről is, minden el van takarítva. Csak itt-ott emlékeztet a nagy csapásra egy-egy feltámasztott ház, vagy ha benézünk az ablakon, egy-egy megrepesztett plafon vagy üres szoba. A nép visszaverter nyugalmát, panaszszo ritka. Az utóregés kisebb lökéseit, mint amilyent állítólag ma hajnalban is érezték, már fel se veszi. Kezembe veszem az egyik kecskeméti napilap (a Kecskeméti Ujság) mai számát. Nincs többé szó a pusztulás borzalmairól. A cimlapon egy fővárosi cég hirdeti „rengés mentes” házépítkezéseit és egy szakember komoly cikke praktikus tanácsokat ad, „hogyan építsük fel Kecskemétet”.

A látogató pedig, aki a pusztulás képeit jött ide szemlélni, megnyugvással távozik és avval a biztos tudattal, hogy a vadul tomboló elemeknek most sem sikerült legyőzni az emberi lélek erejét.

K. L.

Harisnyát,

kesztyűt, csipkét, csipkeszövetet és a legdivatosabb ruhadiszeket legolcsóbban egyedül csak **fiók üzletében, Sas-u. 4.** szereshetők be. — **Kizárólag alkalmi vételök.** — Na-

a budapesti Csipkeáruház

ujdonságok. **Pontos, szolid kiszolgálás.**

A konverzió felé.

Megindítja a tanács a tárgyalásokat.

Hónapok óta foglalkoztunk azzal a kérdéssel, amely most Debrecen városának a legfontosabb ügyét, az újabb nagykölcson, vagy konverzió ügyét érinti. A kérdés már azért is nagy jelentőségű, mert nemcsak arról van szó, hogy a város megszabadul terhes és drága kölcsöneitől, hanem arról is, hogy ez újabb kölcson vagy konverzió nélkül fizetéseit nem tudja rendesen teljesíteni. Ami Debrecen városára nézve nem azt jelentti ugyan, hogy fizetéképtelen lesz, hanem azt az erkölcsileg lehetetlen helyzetet, hogy kötelezettségeinek teljesítésében zavarok s megszégyenítő nehézségek állanak elő.

A konverzió állását már ismertettük. Debrecen városának e célból mintegy negyven millió koronára van szüksége. A tanács nagy részének és úgy tudjuk, a polgármesternek is eddig az volt az álláspontja, hogy az adósságokat nem konvertálja, hanem csak újabb nagyobb kölcsönt vesznek föl. Ez az álláspont azonban ma megváltozott és a tanács most oly irányban adott megbízatást, hogy a konverzió érdekében is érdeklődjék a polgármester.

Megirtuk a legutóbb, hogy a városnak még egy millió koronája van az Osztrák-Magyar Bankban az ott megszavazott 17 milliós nagykölcsonból. A polgármester, a kinek az összeget föl kellene most venni, jelentést tett a tanácsnak, hogy az árfolyam oly rossz, hogy jobb volna az egy millió koronás kölcsönt föl sem venni, hanem a szükségletéről függő kölcson útján gondoskodni s a konverziót lehetőleg egy év alatt nyélbe ütni, amely esetben a város még a függő kölcson felvétele mellett is 45000 korona megtakarítást érne el. Míg ugyanis az Osztrák-Magyar Bank egy milliója a mai 96.1 árfolyam és 4.25 százalékos annuitás mellett egy évben 89000 koronájába kerülne a városnak, addig függő kölcson 5—5.5 százalék mellett is kaphatnának.

E jelentés megokolását a tanács ma — szemben legutóbb tartott ülésén hozott határozatával — elfogadta s megbízta a polgármestert függő kölcsonnak fölvételével s ezzel kimondta, hogy a konverzió megteremtése érdekében is intézkedni kell.

Pénzügyi szakemberek véleménye szerint ugyanis a város a konverziót rövidesen megcsinálhatja és pedig minden valószínűség szerint 4 százalékos kamattal. — Debrecen városa ugyanis a legutolsó zárszámadás adatai szerint az illetékeken kívül az Osztrák Magyar Banknak 613420 koronát fizetett 14 millió és 600000 korona adóssága után négy és negyed százalék mellett. Amde ez összegben nincsenek benne a horribilis árfolyamvesztések, amelyek a legjobb esetben is a kurzus legmagasabb állása mellett tett számítással több százezer koronára rugnak. Ha tehát a konverzió sikerül, a város nemcsak olcsó pénzhez jut, de megszabadul az igen drága adósságától és még drágább függő kölcsöneitől is.

Arra vonatkozóan, hogy Debrecen igen könnyen kaphatna most olcsó pénzt, illetőleg kedvező feltételek mellett csinálhatná meg a konverziót, bizonyítékul szolgál az, hogy Nagyvárad polgármesteréhez, Rimler Károlyhoz a Magyar Kereskedelmi Bank útján a francia-belga Rouvier-csoport levelet intézett, amelyben olyan előnyös feltételek mellett kínálják meg konverziós, 22 milliós kölcsonnál, hogy annak keresztül vitele esetén Nagyvárad a konverzió révén évenként 100000 koronát tud megtakarítani. A nagyvárad polgármester legközelebb Párisba fog utazni, hogy a csoportnak a Rue de la Sorbonnetin levő palotájában székelő intézőséggel tárgyaljon.

A pénzcsoport ragaszkodik a személyesen való tárgyaláshoz, mert írásbeli ajánlataival megtörtént már, hogy azokat más intézetekkel való tárgyalások alapjául használták fel a kölcsönt kérők.

A Rouvier-csoport azonban nem az egyedüli, amely most Magyarországon ke-

res helyet pénzének elhelyezésére. Ujabb hajlandóságot mutatott a Credit Lyonnaise és több belga csoport is.

Debrecen városa részéről mindenesetre fontos dolog, hogy a tanács végre dülőre vigye ezt a kérdést, mert míg egyrészt a konverzió óriási megtakarítást jelent, addig másrészt a pénzre a városnak égető szüksége van. Eddig is kissé hosszasan húzódott már ez a rendkívül fontos dolog, a melytől tulajdonképen a város egész fejlődésének lehetősége függ. Mert hiszen pénz nélkül egyetlen nagy tervet sem lehet megvalósítani.

Halotti beszéd.

★

Tegnap este az Arany Bika kávéház teraszán egy teljesen kiszáradt hullát találtak. A szerencsétlen, úgy látszik, az istentelen hőségben elolvadt, közben pedig a por oly nagy mennyiségben rakódott rá, hogy, mikor meghalt, mint sárgifigura meredt a járókelőkre. A hullát lapunk zártáig még nem sikerült agnoszkálni. A tetem görcsösen összeszorított markában egyetlen írást találtak: a tragikus véget ért újságíró (mert az volt, ez kiviláglik kéziratából s abból a tényből, hogy az elfogyasztott kávé ára sem készpénzben, sem értéktárgyakban nem volt nála található), szóval a tragikus véget ért újságíró utolsó kéziratát. A kéziratot sikerült megszerezniünk és alább szószerint közöljük.

Egy modern halotti beszéd ez a kézirat. Egy leendő és szenzációs irodalmi relikvia az Ur 1911. esztendejéből. Irodalomtörténet-íróink új tankönyveikben a régebbi, ősmagyar halotti beszéd mellett bizonyára jelentőségéhez mérten fogják méltatni és magyarázni ezt a modern halotti beszédet is különös tekintettel az iskolából kikerülő leendő polgármesterekre, rendőrkapitányokra városi tanácsnokokra és egyéb közfériakra. A halotti beszéd szószerint a következő:

Látjátok, feleim, szemetekkel: bizony hát látjátok?! Szépen látjátok . . . Hiszen annyira csupa por és homok vagyunk, — annyicsa csupa por és homok vagyunk, — hogy már absolute semmit sem láthatok. Hiszen ha látjátok, akkor látjátok csak, hogy mennyire por és homok vagyunk.

Ó, feleim, ha ti tudnátok, milyen fiatalon és frissen, mennyi életkedvvel ültem ide délután fél háromkor. Az asztalokon akkor még alig félujjnyi vastagon volt a por. És kaptam egy csésze félbarnát hidegen, szűrve és habbal. És kevertem a hideg félbarnát, a szűröttet habbal, mignem lassan-lassan elűnt a hab, fekete lett a félbarna, forró lett a hideg és egy adag sár lett a szűrött. De azért én kevertem rendithetetlenül.

A por mázsásan fekiúdt a tüdőmön, szorongatta a mellemet, betapasztotta a számat, leragasztotta a pillámot és teledugasztolta az orromat. Éreztem, hogy elérkezett az utolsó óráim. És éreztem, hogy bizony, Uram, hitvány az ember: porból vagyunk és porrá leszünk. Soha intenzívben nem éreztem e biblikus szavak igazságát és gazságát.

Mert hogy porból lettem-e avagy Eikó kösznebből, avagy Maggi-leveskockából, a hoz semmi közöm. A fő, hogy vagyok. Arra ellenben már mégsem lehettem elkészítve, hogy egy leendő egyetemi városban, nyílt piacon, a kávéház nem is olyan márványasztalánál legyek ismét porrá.

Ezért, feleim, ha a sok portól már nem is láthatjátok, hogy mennyire csupa por és homok vagyunk, gyertek velem az előjárók ablakai alá s kiáltások velem háromszor:

— Az anyját, az anyját, az anyját neki!

A modern halotti beszédet a nagy porban kibetűzte:

Zoltán István.

Jáger Mari II.

Tömeges mérgezések egy faluban.

Borzalmas bünöknek jött nyomára a napokban a kisteleki csendőrség egyik szorgalmas, ügyes őrmestere. Az őrmester ugyanis három negyed évi nyomozás után kiderítette, hogy Gerzsányi Mari kisteleki asszony huszonöt év óta foglalkozásszerűen mérgezi meg az embereket, elsősorban a saját férjét.

Legutóbb Lévai József kisteleki gazdát gyilkolta meg rézgáliccal, mert ennek felesége szabadulni akart az urától. A halottat exhumálták s ekkor kiderült, hogy rézgáliccal ölték meg. A csendőrség erre letartóztatta az őregasszonyt és megindította a nyomozást, a mely a következőket derítette ki:

Gerzsány Mari huszonöt év alatt, mióta Majsáról eljött és megtelepedett Kisteleken, nem mult el nap, hogy valami törvénybe ütközött ne követett volna el. Mikor Kisteleken megtelepedett, már a harmadik férjével élt. Egy napon meghalt a férj, mire Gerzsány Mari negyedszer férjhez ment. Ezzel a negyedik férjével élt körülbelül tíz esztendeig, mikor hirtelen meghalt ez az ember is. Mind a négy férj biztosítva volt és Gerzsány Mari mindegyikük után felvette a biztosítási díjat. Három évvel ezelőtt az 58 éves asszony Török Antalhoz ment feleségül.

A faluban nagyon gyanus volt az asszony életmódja. Négy esetben föl is jelentették a csendőrségen, azonban mind a négyszer sikerült kimenekülnie az igazságszolgáltatás kezéből.

Vágre Német Mészáros csendőrmester 9 hónapi nyomozás után kiderítette, hogy Gerzsányi Mari házához éjszaka sok fiatal asszony és leány járt részint azért, hogy megszabaduljanak férjeiktől, részint, hogy elűntessék könnyelmű szeretkezéseik vácioló nyomát. Az asszony, aki valóságos méregraktárt tartott odahaza, mindenkin segített. A leányokat megoperálta, — tíz év alatt legkevesebb 50—60 fejletlen csecsemőhullát ázott el a temető árkában — a kellemetlen férjeket pedig méreggel pusztította el. Tíz év alatt legalább 30 olyan haláleset fordult elő a faluban, melynek előidézésében a kisteleki boszorkány mérgei játszották a főszerepet. Annyira köztudomásu volt, hogy mérgekkel kereskedik hogy messzi a szegedi tanyákról is jöttek mérgeért hozzá. Egyizben Delibók jegyző próbaképpen elküldött egy legényt a boszorkányhoz, hogy vegyen mérget. A legény kapott is port, amelyről kiderült, hogy rézgálic. Áldozatait sokáig kezelte az asszony, a hozzátartozóktól pénzt zsarolt ki, a meggyilkolandó embereket pedig biztosította, sőt a temetkezési vállalatoktól províziót vett fel.

Lévai József halála után a csendőrség több mérgezési esetet is határozottan megállapított és ezért holnap a hatóság exhumálja a kisteleki temető egy részét. Egyelőre nyolc sirt ásnak föl, köztük az asszony két Kisteleken elhunyt férjét is. A vadállatias asszony az utóbbi években egy másik förtelmes bűnnel is kezdett foglalkozni. Fejletlen kis gyermekleányokat kerített meg a férje számára. Ez előtt két évvel három kis leányt vett a házába és az ötödik férje, Török András, — mind a hármat tönkretette. A vadállatias embert el is ítelték félévi börtönre. Mikor kiszabadult, az asszony megint leleneket kerített a házhoz, de akkor már nem kapott.

Kisteleken nagy az izgalom. Azt suttoják, hogy ha Gerzsány Mária vallani kezd, sokakat magával ránt.

Alperes II. Vilmos öfelsége.

A német császár pöre Budapesten.

A járásbiróságoknál, mielőtt a tárgyalásra kitűzött ügyeket előveszik, a bíró kiküldi a pörös felek neveit. Így történt ez tegnap is az V. kerületi járásbiróságnál. Nagy meglepetést keltett azonban, mikor Gelletich bíró, aki a tárgyalásokat vezette, egyszerre II. Vilmos császárt szólította, még pedig mint — alperest. Így szólította a bíró maga elé a feleket:

— Felperes — Brosche Félix!

— Alperes — Ö felsége II. Vilmos!

A felperes részéről senki sem jelentkezett, de az alperes-császár helyett megjelent dr. Szirmai Richárd budapesti ügyvéd. Akik a teremben jelen voltak, más ügyek pörösködő felei, kíváncsian várták, hogy miről is lesz szó. Hamar megtudták, hogy a berlini bíróság egy megkeresését akarja Gelletich bíró elintéztetni.

Nevezetesen. Brosche Félix kir. kamarazeneész Hannoverben a királyi udvari színház tagja volt, de ideges baja miatt az állását elhagyni volt kénytelen. Pört indított hát nyugdíjáért, arra az álláspontra helyezkedve, — hogy ő állami tisztviselő volt s ha szolgálati ideje alatt munkaképtelenné lett, nem lehet elbocsátani üres kézzel.

hogy Brosche nem állami szolgálatot teljesít. Berlinben azonban úgy döntött a bíróság, tett, hanem az uralkodónak, mint magánembernek volt az alkalmazottja. Így történt ezek után, hogy II. Vilmos lett az alperes.

Az újabb pörben a berlini törvényszék több orvosszakértő meghallgatását, valamint tanúk kihallgatását rendelte el. Tanuként volt kihallgatását rendelték el a hannoveri opera volt karmesterét, ifj. Ábrányi Emilt is, aki tudvaleg most a budapesti Opera karmestere. Meg is idézték mára Ábrányit, de mivel most nincs Budapesten, nem lehetett a berlini bíróság megkeresésének eleget tenni.

Ábrányit nyári szabadságának letelte után újra megcítálják s akkor fogják a német császár pörében kihallgatni.

Humor egy vezércikkben

Az Alkotmány, Solymossy Elek és a szekularizáció.

Az Alkotmány mai száma, amelyhez nagy nehezen juthattunk hozzá, tekintettel arra, hogy a nagy nyilvánosság előtt nem igen fordul meg ez a lap, szenzációs cikket és pedig vezércikket közöl. Nem kisebb ember írta a vezércikket, mint Solymossy Elek bácsi, a megboldogult debreceni színésziskola tulajdonosa.

Az öreg ur legutóbb is egy írásával keltett országos feltűnést, amikor diszjunktív helyet kért magának s addig is pedig megelégedett Máhr Nándor által följánlott sírhely egyik osztályával.

Solymosi Elek, aki országos híru színész volt s akinek humora mindig kitűnő, most sem tagadta meg magát. Egy kitűnő humoru dolog jutott eszébe és az Alkotmány szerkesztőségének volt elég érzéke a humor iránt és kiadta, ami Solymosi bácsinak eszébe jutott.

Ugy történt a dolog, hogy Solymosi Elek megirigyelte a dunaparti obstrukciós színészek dolgát, akik állítólag közérdekű, nagy dolgokkal foglalkoznak ilyen meleg nyárban s elhatározta, hogy ő is neki megy valami közdolognak. Hiszen annyit csak ő is ért, mondjuk, a szekularizációhoz, mint Pozsgay Miklós, meg a többi technikus a Dreadnoughtokhoz. Az elhatározást tett követte. Cikket írt s a cikket az Alkotmány

ma hozza. Hát ebben a cikkben azt mondja az öreg színész, aki cikkét Baltazár Dezső drnak, az új püspöknek címezte, hogy szekularizációra nincs szükség, a nagy vagyon jó helyen van a papok kezében, mert azok mennyi hasznosat és jót tesznek vele, tehát felszólítja Baltazár Dezső drt: álljon el a szekularizáció gondolatától.

Az Alkotmánynak és Solymossy Elek bácsinak se külön, se együtt sem nagy a sulya, a szekularizáció kérdésében még kevésbé. Mégis a cikket, miután az az ő személynéknél szól, megmutatták ma Baltazár Dezső püspöknek, aki csak ennyit jegyzett meg:

— Az Alkotmánytól engem egy egész világ-nézet választ el. Ennélfogva az abban megjelent és velem foglalkozó cikkre nem is tartom helyénvalónak reflektálni.

A püspök tehát, akinek egyénisége komoly, szava sulyos, nem reflektált az Alkotmány humoros esetére s csak annyit mondott, hogy nem tartja a cikkét olyannak, amelyre reflektálnia kellene. Nobilis és enyhe kijelentés, mert joggal mondhatta volna, hogy érdeemesnek sem tartja.

Husmonopolium Debreczenben.

Miért drága a marhahus?

A Böszörményi Mihály-féle döghus esetből kiderült visszaélés még jobban emeli a fogyasztóközönségnek elkeseredett hangulatát a husiparosok ellen amaz indokolatlan drágaság miatt, amely gátat nem találva, folyton emelkedik s rettenetes sulyával ránehezedik a közönségre.

A drágaság miatt és ellen sok, igen sok panasz hangzott el s mindig jogos panasz, mert a horribilis husárakat semmivel sem lehet megokolni. Sem a folytonos zárlatokkal sem azzal, hogy az idegen kupecsek elvásárolják a debreceni mészárosok elől az állatanyagot, sem pedig azzal, hogy az állatok is emelkedtek. Az élőállat áremelkedésére ugyan sok mindent lehetne megjegyezni, itt csak annyit említünk meg, hogy ezt az áremelkedést busásan megfizette már a közönség az alacsonyabb árak mellett is. Az idegen vásárlók vásárlásai pedig nem okozhatják az áremelkedést s ilyen gyenge érveket fel sem volna szabad hozni. A zárlatok pedig szintén nem emelik a husiparosokkal szemben az élőállat árát, mert pozitív tudomásunk van arról, hogy éppen a zárlatok idején a legnagyobb hasznot vágják zsebre. Ugyanis a husiparosok zsebükből az előre megszerzett szállítási engedélyekkel éppen a lezárt területeket keresték fel a legszivesebben, ahol a szegény tenyésztő, elzárva a piacoktól, kénytelen volt a vevő által diktált árakat elfogadni s így a husiparosok a tetszés szerint leszorított árakon kapák meg az állatokat. A husiparosok egyenesen örültek a zárlatoknak, mert azokból ők horribilis hasznot huztak egyszer a szegény eladó bőrén, egyszer a fogyasztó közönség bőrén.

Tehát a husdrágaságnak nem ezek az igazi okai, hanem azok a melyeknek egyik ma már türhetetlen magasak. Debreczenben ugyanis husmonopolium van. A mészáros ipartársulat tartja a kezében a legnagyobb üzleteket s így diktálja a husárakat, amelyek ma már ürhetetlen magasak. Debreczenben van 39 mészárszék. Ebből 28 üzlet az ipartársulaté. Tehát az üzletek hetven percentje ipartársulati mészárszék. Csak természetes, hogy ezek a nagyobb üzletek, amelyek már csak ezért is diktálják a husárakat s amelyek mellett a tizenegy magánkézben levő mészárszék kénytelen követni a nagyobb üzletek árát.

Hát nem monopolium ez? A mészáros ipartársulat tehát kezében tartva az üzletek többségét, monopoliumot teremtenek a husiparban s monopoliummá tette a húst a kiuzsorázott, elkeseredett és a hústól már-már megfosztott közönség bőrére.

És mindez hatósági engedély mellett történik. Az iparhatóság vigan adja ki a társulatnak az újabb engedélyeket újabb üzletekre. És a tanács nem látja szükségesnek a beavatkozást e minden igazságot és közérdeket fölragó merényletre, amelynek mindig csak az a szegény, portól, piszoktól tönkretett, hőségben, levegő és víz nélkül kinlódó, a drágaság miatt hushoz nem jutó és döghussal mérgezett fogyasztó közönség az áldozata.

Ujból fenyeget a kolera.

Járvány Németországban.

A nagy hőség miatt valóságos riadalmat keltett az utóbbi időben az a néhány németországi távirat, amelyben arról számolnak be, hogy több helyen koleagyanus megbetegedések történtek.

Igen elítélően nyilatkoztak sok helyen Olaszország tiltakozó magatartásáról, amely lyel oka lett annak, hogy a kolera több helyre széthurcolták. Így Franciaország kikötő városaiba is, ahol szintén több koleagyanus megbetegedés történt. A kolera fészke különben most Konstantinápoly, ahol igen sok megbetegedés fordult elő.

A kolerahirekről a következő táviratok számolnak be:

Konstantinápoly, július 27. A kolera egyre terjed. A hatóságilag jelentett nyolc koleaesen kívül még kilenc megbetegedés fordult elő.

Dainzig, július 27. Poroszország nyugati vidékein szörványosan fellépett a kolera. — Marienburgban két parasztasszonyon konstátálták az ázsiai kolera, akik Kulm kerületből érkeztek. Ugyancsak Marienburgban még három koleaestet fordult elő.

A koleaegyemzény értelmében azok az államok, amelyeknek területén kolera mutatkozik, tartoznak egymást a veszedelemről értesíteni. Ennek a kötelezettségnek most végre Olaszország is megfelelt, bár szépitgeti a dolgot s a jelentés azt állítja, hogy Dél-olaszországban és Sziciliában csak szörványosan fordultak elő koleaestek. Egyes francia kikötőkben is volt több koleaestet, ellenben az utolsó hetek idején Olaszország területén egy megbetegedés sem mutatkozott.

Ipekben úgy dühög a kolera, hogy Verizovicban és Mirovicán vesztegárt rendelték el. Eddig 27 betegen állapítottak meg ázsiai kolera.

HIREK

— A rónőfőkös hazatérése. Münchenből táviratozzák: Ferenc Ferdinánd trónörökös tegnap délelőtt nejével és családjával együtt Blankenbege fürdőhelyről visszafelé jövet, érintette Münchent. A trónörökös a rendes expressz-vonattal érkezett Münchenig, ahol átszállott különvonatára és Salzburgon, Concordiahüttén át a blühmbachi vadászkastélyba utazott, hol a nyár további részét tölti.

— Debreczen az Emke jubileumán. Meg emlékeztünk arról, hogy Emke huszonöt-éves fennállását szeptember hó 8-án és 9-én rendezendő nagy ünnepekkel ünnepli meg. A rendezőség az ünnepekre Debreczen város tanácsát is meghívta, amely a mai ülésén az ünnepekre K. Tóth Mihály dr. kulturtanácsnokot küldte ki.

— **Változás a kereskedelmi és iparkamara elnökségében.** A kereskedelmi és iparkamara ipari alelnöke, Stegmüller Árpád, bokros elfoglaltsága miatt lemondott alelnöki tisztéről. A kamara, tekintettel éppen a házépítés folytán előállott rendkívüli munkára, egyelőre ideiglenesen is szükségesnek tartja az állás betöltését s ezért az elnökség ma délután négy órára választó gyűlésre hívta össze az ipari szakosztályt. A szakosztály tagjai Debreczeni Lajos hentes- és husnagyparost öhajta e tisztségre megnyerni s benne kötelességtudó, rokonszenves és rátermett alelnököt nyerne a kamara.

— **Perczel Dezső az obstrukcióról.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: A munkapárt körében nagy érdeklődéssel tárgyalták azokat a híreket, amelyek Tolna vármegye tegnapi közgyűléséről érkeztek. Perczel Dezső a tolnamegyei határozatról így nyilatkozott:

— Én ma reggel érkeztem Tolnából, ahol a tegnapi közgyűlésen 109 szavazattal 25-vel szemben a legsúlyosabban ítélték el a technikai obstrukciót. Olvasom, hogy Versec városa, mely még a minap a katonai követelések ellen intézett feliratot, tegnap szintén a technikai obstrukció ellen nyilatkozott. A magam részéről bizton remélem, hogy ez az álláspont az ország egész intelligenciája osztani fogja és ez eldönti a mostani parlamenti küzdelem sorsát.

— **Közgazgatási bejárás a városházán.** Ma tartották meg a városházán a villamos vasut új kiterőinek és vonalmeghosszabbításának engedélyezésére vonatkozó közgazgatási bejárás tárgyalást a városháza közgyűlési termében. A tárgyaláson, amelyet a kereskedelemügyi miniszter képviselőjében Hieronymi Pál vasuti és hajózási felügyelő vezetett, Debrecen város képviselőjében Aczél Géza főmérnök, Jeney Szabó Miklós tb. főkapitány, Dóczy Emil dr. alügyész, Fehér Ferenc dr., Mátyás József műszaki tanácsos, a villamos vasut képviselőjében Majerszky Mihály igazgató és Erdélyi Vince főmérnök jelent meg, az érdekelt háztulajdonosok részéről néhányan. A bizottság engedélyezte a vonalak meghosszabbítását a Lukács Vilmos-féle telepre, a hordógyárhoz és az új kiterőket. Nyugoti-utcai kiterő a Széchenyi-utcától Miklós-utcaig terjed. Kikötötte itt a város, hogy a teher és személyforgalmat is e vonalokról a városon keresztül nem szabad lebonyolítani s csupán az éjszakai utolsó pallagi vonatnak szabad a városon keresztül haladnia. Több érdekelt háztulajdonos tiltakozást jelentett be, azonban ezeket a bizottság nem vette figyelembe.

— **Püspökladány új főjegyzője.** Püspökladányról jelentik: Orosz Sándor főszolgabíró elnökléte alatt ma tartották meg a főjegyzőválasztást, amelynek eredménye az, hogy 20 szavazattal főjegyzővé Péterfi János drt választották meg. A többi jelölt közül tizenhét szavazatot kapott Barta Ferenc.

— **A hadügyminiszter a katonatisztek leányaiért.** Bécsből táviratozzák: A hadügyminiszter Budapesten tisztú leánynevelő intézetet és internátust létesít, amelyben 400 leányt helyeznek el. Csak olyan katonatisztek leányait veszik fel, akik apró vidéki garnizonokban vagy pedig Ausztriában szintén jelentéktelen helyen teljesítenek szolgálatot. Negyven korona lesz az internátus díja egy hónapra, de ezért a pénzért a leányokat tanítják is. Az építés, hir szerint, már a jövő évben megkezdődik.

— **Újabb Bernstein-párbaj.** Párisból táviratozzák: Tegnap délután súlyos feltételi karpárbajt vívott Henry Bernstein, az ismertnevű drámaíró Maurice Dujóval, a király rikkancsainak egyik vezérével, aki a fogságban levő Lacour helyett provokálta Bernstint. A párbaj, amely egyik előkelő párisi vívóteremben folyt le, mind a két fél sebesülésével végződött. Henry Bernstein alkarján szenvedett könnyebb sérüléseket. — Dujó is jobb karján sebesült meg két helyen. Az orvosok a párbajképtleneséget konstataálták, mire a párviadal megszűnt.

— **A homokkerti tizedesválsága.** A homokkerti lakosság már régebben és több

izben kimondta, hogy kertjellegét megszünteti s a belvároshoz csatlakozik. A tanács azonban ezt soha sem vette tudomásul s így a kerteségieknek továbbra is ki kellett vetniök a közszükségletek egy részének a fedezésére szolgáló ugynevezett tizedesválságot. Ezzel azonban sokan hátraléokban maradtak s így most a tanácsot kérték meg, hogy e díjak behajtását végeztesse el. A tanács azonban kimondta, hogy a kerteség először mutassa be azt a jegyzőkönyvi határozatot, amelyben e díjakat kiszabták s aztután fog csak azoknak a behajtásáról gondoskodni.

— **A kecskeméti pusztulás.** Kecskemétről táviratozzák: A lakosság még mindig nyugtalan, bár vasárnap óta újabb rengés nem következett be. A nyugalom dacára is kint táborozik a lakosság és nem mer a házakban aludni. Tegnap a nyolcadik huszárezred egy százada érkezett ide, amely itt marad addig, míg a kaszárnyákat rendbe nem hozzák. A tanács intézkedett, hogy elegendő műszaki közeg álljon a közönség rendelkezésére. A városházán levő kárt Lechner műépítész kezdetben 50—60 ezer koronára becsülte s a kár ma már meghaladja a félmilliót. Kecskeméten még soha sem volt záróra s a főkapitány most elrendelte, hogy a korcsmák és kávéházak éjjeli tizenkettőtől reggel hatig zárva tartandók.

— **A város betéteinek kamatai.** Megirtuk, hogy a városi tanács megkereste a helybeli pénzintézeteket, hogy a város betétei után nem volnának-e hajlandók a kikötött 4 és fél százalék helyett öt százalékos kamatot fizetni. A megkeresett bankok most válaszoltak s kijelentették, hogy nagyobb kamatot a betétek után nem fizethetnek.

— **Újabb szerb huskontingens.** Bécsből táviratozzák: A magyar kereskedelemügyi és földművelésügyi miniszterium képviselői a husbehatalra vonatkozó további tárgyalásokat Bécsben folytatják. A közös külügyminiszterium külkereskedelmi osztyáának referensei szintén érintkezésbe kívánnak lépni a magyar kormány megbízottaival, mert fölmerült az a terv, hogy rendezzék a szerb és a román husbehatal kérdését. Ismeretes, hogy a legutóbbi kiegyezés Romániának és Szerbiának bizonyos huskontingenst engedélyezett. A rossz állattenyésztési viszonyok következtében Románia az engedélyezett mennyiségnek csupán negyedét volt képes szállítani, míg Szerbia az első három hónapban csaknem az egész engedélyezett kontingenst leszállította. Szerb részről felmerült tehát az a terv, hogy a román kontingensnek azt a részét, amelyet Románia nem tud szállítani, cdálják át Szerbiára. Ez a mennyiség mintegy 50,000 marhát és 60,000 sertést tett ki. Ennek a kérdésnek a rendezése a közös külügyminiszterium elé tartozik s ezért van szűkség arra, hogy a magyar referensek Bécsben tárgyaljanak. Egyébként a huskérdésben, mint többször megirtuk, a magyar kormány még mindig azon az állásponton van, hogy megfelelő rekompensáció nélkül nem járul hozzá az osztrák kívánság teljesítéséhez.

— **Árverések a városnál.** Debreczen város tanácsa több földhaszonbérletnek biztosítása érdekében augusztus hó 8-án árlejtést tart a városházán.

— **Lópatkolók vizsgálja.** Az ideiglenes lópatkoló tanfolyam záróvizsgálója e hó 30-ik napján lesz a Széchenyi-ut végén levő huszárlaktanyában. A vizsgák elnöki tisztségére a földművelésügyi miniszter Domahidy Elemért kérte fel. Résztvesznek a vizsgán még Kondor Mihály állategészségügyi felügyelő és Gerő Dániel állatorvos is.

— **Az apagyilkos birtokos.** Csanádapácán a télen meghalt a község egyik leggazdagabb birtokosa: Szabó Zalai Antal. — Nehány hét multán aztán Harangozó Ferenc napszámos a csendőröknek beárulta, hogy az öreg birtokost a fia meg akarta öletni, de ő nem vállalkozott a büntetetre. A csendőrség nyomozni kezdett és letartóztatta a fiatal Szabó Zalai Mihályt és feleségét Baranyai Rozált, mert kitünt, hogy a fiu arzé-

nikummal megölte az apját. Szabót a gyilkosságban való tettesség, feleségét fölbujtás, Harangozót pedig zsarolás miatt helyezte vád alá a szegedi kir. törvényszék vádtanácsa. A szegedi ítéletábla ma, mint szegedi tudósítónk jelenti, Szabóné Baranyai Rozált 25.000 korona óvadék ellenében szabadlábra helyezte.

— **Zilahy Kiss Béla temetése.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Zilahy Kiss Bélának, a kiváló írónak és publicistának temetése ma folyt le óriási részvét mellett Gödöllőn. A Budapesti Ujságírók Egyesülete rendezte a temetést, a ravatalra koszorút helyezett és a temetésen képviseltette magát. Az elhunyt író és barátai és tisztelői nagy számban mentek ki a temetésre, amelyen megjelent Gödöllő egész intelligens közönsége is. Zilahy Kiss Béla özvegye nagy nyomorban maradt hátra. Az elhunyt író barátai zért elhatározták, hogy részee ujságírói körökben gyűjtést indítanak, hogy a nyomor enyhítéséről legalább az első szomorú pillanatokban gondoskodva legyen.

— **Magyar Király kávéházban.** Andai Henrik orfeum és kabaré társulatával példátlan sikereket arat. A közönség, mely megtölti a jól szellőztetett helyiséget, állandó derűtségben élvezi az előadást. Megemlítésre méltó még az is, hogy a műsor szigorúan családi jellegű. Az előadó művészek és művésznők mind elsőrangúak. — E fényes művészgárdához sikerült az igazgatónak egy néhány napi vendégszereplésre Farkas Lévai Pált, a Fővárosi Orfeum volt tagját, a kiváló humoristát megnyerni. — Azonkívül Acsády Terust, az elsőrangú szübbrette énekesnőt, kiknek pénteki első fellépését nagy érdeklődéssel várja a debreceni közönség. Ugyszintén Chanszonett Szerellem című bohózat szintén pénteken kerül színre. E nagyszerű bohózat Budapesten több mint száz előadást ért el. A szólószámokat zongorán kíséri Kunodi Károly, a budapesti Trokadero karnagya. Esténként Rácz Károly és Fia és Kiss Béla híres zenekara felváltva muzsikál.

— **Menjünk a Márkus-pincébe,** mert ott ma nagy halestély lesz. Rácz Károly és fia muzsikál. Kiszolgálásról gondoskodik Márkus Sándor.

— **Egy örült anya borzalmas rémtette.** Nyitráról táviratozzák: Nyitraköröskény községben borzalmas dolgot követett el egy szegény, hirtelen megörült asszony, Pokoly Pálné. Két kis gyermekét ölbe kapva, a Nyitra folyónak szaladt és majdnem elmerült a habokban, mikor a mezőn dolgozó munkások utána vetették magukat és kimentették. Pokolyné ekkor hazament és a két gyermek torkát konyhakéssel elvágta. Az egyik elvérzett, a másikat súlyos sebével a nyitrai kórházban ápolják. A véres tett után a szerencsétlen asszony eltűnt.

— **Konstantinápoly pusztulása.** Konstantinápolyból táviratozzák: A hivatalos megállapítás után nyilvánvaló, hogy a konstantinápolyi tüzvész pártját ritkítja a világtörténelemben. Ahmed Rizai a képviselőház elnöke segítőbizottságot alakított és megkezdődött a gyűjtés világszerte. Az indiai és egyiptomi mohamedánok már eddig is egész vagyont küldtek. Egy magasrangú vezérkari tiszt azt állítja, hogy a pusztulás politikai gazság műve. A gyujtogaással a görögöket gyanúsítják. Erre vall az is, hogy a nagy pusztulás után következő nap tetten értek egy görögöt, a mint egy vezérkari tiszt házában fedelére kátrányba mátot és meggyújtott kócot vetet.

— **Öngyilkosság dinamittal.** Petrozsényből táviratozzák: Gyöngyösi József bányász Petrozsényban duhajkodás közben megvert egy mozdonyvezetőt. A büntetéstől való féltelmében dinamitot szerzett és fölrobbantotta magát. Darabokra szaggatta a gyilkos robbanószert.

— **Hova temetik az érmihályfalvai baptistákat?** Érmihályfalváról jelentik: Szabó Lajos és négy társa kilépett a református egyház kötelékéből s baptisták lettek, mire az érmihályfalvai egyházközség kimondotta,

hogy őket és hozzátartozóit nem engedi az egyháztemetőjébe temetni. Szabóék felebeztek ez ellen, de néhai Eröss Lajos dr. debreceni püspök azt a véleményt adta a miniszternek, hogy az egyházközség helyesen járt el, mert a felebbezők hütlenné fiai az egyháznak. A miniszter döntés előtt kérdést tett most a biharmegyei alispánhoz, hogy mi a véleménye a kitért magyarok temetkezési helyéről.

— **A cigaretta áremelése** a dohányzó közönség által a leghatározottabban megvédenek. Ez észlelhető az utóbbi időben hihetetlenül felfokozott keresletből cigaretta-papír és cigarettahüvelyekben. Egy a legtöbbet kértek közül való a minden dohány-özsdében kapható „Riz Rosé”.

— **Gyilkosság a tanyán.** Kiskunhalasról jelentik: Bazsa István 53 éves kiskunhalasi lakost e hó 22-én délután Alsószálláspusztai tanyai lakásán Mezei István, aki a Horváth István álnevet is használja, meggyilkolta és kirabolta. A gyilkos megszökött, papucsait menekülés közben elvesztette. 31 éves földmives napszámos.

Divatos női, férfi, gyermek zsebkendők, harisnyák óriási választékban Kardos Lászlónál Kossuth-u. 9. Folyton újdonságok.

— **Kézimunkák** nagyon olcsón lesznek eladva, míg a vakáció tart **Krausz Gyula** üzletében, Kossuth-utca 15.

— **Törlesztéses kölcsönök** 6—10 évre házak, földekre, valamint építkezésekhez olcsó és előnyös feltételek mellett a Kereskedők és Iparosok Hitelszöv.-nél, Csapó-u. 1. szám.

— **Könyvelésben jártas leány,** üzletben azonnal felvétetik. Cím a kiadóhivatásban.

KÖZGAZDASÁG. Terménytőzsde.

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentése

Budapest, 1911. július 27.

Készaru 5 drágább.	
1911. októberi buza	10.92 —
1912. apr. buza	11.16 —
1911. októberi rozs	8.92 —
1911. májusi zab	—
1911. októberi zab	9.01 —
1911. júl. tengeri	—
1911. aug. tengeri	7.58 —
1912. máj. tengeri	7.22 —
1912. áprilisi tengeri	—

Kitüntetve a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításokon aranyéremmel és oklevéllel.

Csuz, köszvény, reuma
ellen a legjobb hámasor a híres

KIRALY BALZSAM!

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban több esetknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalom teljesen megszünteti.

Fog és fejtáást 5 perc alatt megszünteti
Nagy nagy áru ára 2 kor. teljes használati utasítással. Kapható a felfűtő és készítő

GRÓSZ NAGY FERENCZ gyógyszerárában

Kossuth-u. 8. Kölcsonba Segélyező-Egylet új 2 emeletes palotájában.

Regény-csarnok.

FEHÉR FALAK.

REGÉNY.

Írta: **MAX PEMBERTON.**

Fordította: **Szebenyei József.**

(Folytatás.)

Nem tttt magának szemrehányást az időtékozlásért, hanem mint a gyerek, akinek eszébe jut az iskola csengője, sietve indult

neki a völgynek, néha-néha hátratekintgetve, hogy visszafelé is kitudja az utját. Hamarosan egy keskeny gyalogjáróra ért, a mely egyenesen a völgybe vezetett. Ezen indult tovább, amíg egy széles országútra nem ért. Innen alig félmérföldnyire feküdt előtte a rabkai kastély.

Oda kellett mennie, ahogy Anna azt megmagyarázta neki és Márton, a kapust kellett fölkeresnie. A kapusnak azt ktlld majd mondania, hogy a grófnővel magával akar beszélni. Nyiltan megmondta neki az öreg asszony, hogy az ut veszélyes és bajos, de „ne törődj veszéllyel, mert én örködöm feletted”. Hogy ez mit jelentett, azt ő nem tudta, de nem is gondolkozott fölötte, mert hitt az anyja csodálatos erejében. Ment egyenesen a kis fény felé, amíg a külső kapuhoz nem ért és a kis ház felé tartott, ahol a kapus Márton lakott.

Kopogására egy fiatal gyerek nyitott ajtót és a kérdésért azt felelte, hogy Márton a vacsorájánál ül és nem lehet háborgatni. Ezt azonban még akkor mondta, mikor nem látta a fényes ruhát a csillogó arany rózsával. De mikor észrevette a nagyuri egyenruhát, bátran köszöntötte ő kegyelmességét és jelentette, hogy Márton azonnal rendelkezésére áll. Néhány perc múlva megjelent Márton lámpával a kezében és arra kérte az idegent, hogy kövesse őtet be a kapu alá.

— Ön beszélni akar ő kegyelmességével, Rudolf gróffal, — mondta tmint befelé mentek.

— Nem, Dorner Márton, a grófnővel magával akarok beszélni.

— Ön akkor Bécsből jön, uram?

— Szó sincs róla, Márton. Én a halott gazdától, t BölcS Fülöptől jövök.

Dorner Márton nagyon öreg ember volt már, megöszült a szolgálatban, de ezekre a szavakra kegyenedett és szembe nézett a jövevényvel.

— A halott gazdától, uram — ön?

(Folyt. köv.)

A Homokkert legelején

ujjonnan épült két szoba, előszoba, konyhából álló ház 400 négyszögöl jó minőségű szöllővel

eladó.

Értekezhetni **Dr. Jakobovits József** ügyvédnél, Piacz-u. 58. sz.

EREDETI
BOLINDER-féle
nyersolajmotorok és nyersolajlocomobilok

Sürgöny-czlm: Szabóék
Telefon 76-48 132-50

Csak Szabó Emil és Társánál kaphatók.
BUDAPEST, VI, Teréz-körút 46. szám.
benzin motorok. Szivógázmotorok. Teles malomberendezések. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.
Kérjük a oximre ügyelni

Málnát veszek

minden mennyiségben.
Biztos ajánlatok kéretnek: Ev. Fartstbestellung **Carinthia**. Freibach-Kärnten.

Tetra ruházat.

Férfi ing, — Férfi alsó nadrág, Fűrdő köpenyek és lepedők.
Gyermek ujjas, nadrág és pelenka. Ajánlható kitűnő minőségek.
Donogán és Somossy
özégnél
DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Házlebontás.

Piacz-utca 34. sz. alatti házunkat augusztus első napjaiban lebontatni akarjuk.

Felhívjuk az erre pályázni akarókat, hogy részletes ajánlatukat (mennyiért végzik a lebontást és anyagok elhordását és mennyiért hajlandók az ott található anyagokat, portalét stb. átvenni) írásban 3 nap alatt hozzánk benyújtani sziveskedjenek.

Hegedüs és Sándor

Kossuth Lajos-utca 11.

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Levelezés.

Barna 20 éves urileány, feltétlen uriember ismeretségét keresi, akit kitűnően szórakoztatna „A kis hamis” jellegére irjanak a kiadóba.

Urileány házasság céljából óhajt megismerni olyan idősebb uri emberrel, ki nem törődik a hozománnyal, csupán családi boldogságot óhajt. Jelige „Jobb később, mint soha”.

Betöltendő.

Fatal sorod fölvetetik a Fővárosi Bazárban Simonffy-u. 1.

Lakatos tanulók fizetéssel felvétetnek Báránynál, Piac-utca 66. szám.

Pénztárnoknő szolid, jó családból, jó bizonyítványokkal, azonnal felvétetik Kaszanyitzky Endre Fő-utczai üzletébe.

Gyakorlott ingvasalónők felvétetnek az Első Debreczeni mosóintézetnél Piacz-utca 63. szám alatt.

Gyermektelen házmaster pár kerestetik Iskola-u. 8.

Tanoncz kitűnő mesterséghez felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Gyakorlot géprónő, jóírással irodába állást keres. Cime a kiadóba.

Nyomdásztanoncz, ki 14 életévét betöltötte és két középiskolát végzett, felvétetik Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piacz-u. 49.

Adás-vétel

Házlásszonyok büszkesége egy jól sikerült kávé. Állandóan friss pörkölésű kávé ajánlok, esetleg villanyüzemű kávépörkölő gépen a vevő előtt válogatott kávéfajokból azonnal pörkölve. Deutsch Lajos, Piac-utca 38.

Öszerővel pörkölt, naponta friss, zamatos kávé kapható Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében, Rózsater 3. Városház-utca 2 Pénzügyi palota.

Ha nincs pénze és szüksége van, vászonasztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbavásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Vadói szegedi édes, nemes és rózsza paprika különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő nagykereskedésében, Városház-u. 2. Rózsater 3. Pénzügyi-palota.

Hajduböszörményben 3 lakóház 500 - 700 négyszögöl udvarával, Vámospércsen egy 40 holdas tagbirtok, melyben 7 és 1/2 katasztrális hold szőlő van és egy 19 holdas tagbirtok a bojai dűlőben örök áron eladó. Venni szándékozók értekezhetnek Bódogh Zsigmond debreczeni lakosnál, Varga-utca 43. sz. alatt.

Cséplésre okvetlen vegyen szabadalmazott zsákbekötő készüléket. Többszörösen kintüntetve! Báránynál, Piac-utca 66. (drbja 10 fill.)

Eladó Acetylen berendezés. Egy jó karban levő Acetylen fejlesztőgép, lámpákkal és csövezetekkel olcsón eladó. Értekezhetni H.-Böszörményben Dréher sörcsarnok.

Olajos hordók kaphatók Piacz-utca 49. sz. alatt a keresztépületben.

Retezár-féle Csapó-utca 68. számú háznál egy hentes üzlethelyiség felszereléssel kiadó. Csillag-utca 104. számú ház eladó. Értekezni lehet Busi-u. 17.

Lakás.

József kir. herceg-utca 14. szám alatt 4 szobás udvari lakás kiadó. Villanyvilágítás. Ugyanott nagy pinczeraktár.

Forgalmas helyen, piacához közel, szép tágas üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni Lindenfeld J. Jenő fűszernagykereskedőnél.

Két szoba, konyha, előszoba minden mellék-helyiségekkel együtt közel a Piaczhoz augusztus 1-re kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Közel a Főtérhez, Bethlen u. 12. sz. a két utczai külön bejárata szoba butorozva vagy anélkül kiadó. Irodának is alkalmas. Értekezhetni a tulajdonossal.

Házhelyeknek

eladó

a Sámsoni utfélen, a hadházi vonat sorompójánál kezdődő volt **Kaiz** féle telek kedvező fizetési feltételek mellett.

Értekezhetni

A Néptakarékpénztár Szövetkezeténél
Debreczen, Piacz-utca 75. sz.

Nagy raktár mindenféle használati és díszmű árukból.

Vendéglők, szállodák
és nyári mulatóhelyek figyelmébe.

Legmegfelelőbb és izléses kitűnő minőségű

üveg és porcellánműek

valamint alpakka, alpakka ezüst, zirconacél vagy acél evőeszközök, lámpák, kerit gyertyatartók stb.

Lám Sándornál

Debreczen, Piacz-utca 5. kaphatók.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.

Donogán és Somossy
DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Ruha vásznak, — Grenadin, Batist, — Zephir, — Kreton, Selymek, — Ruhakelmék
óriási raktára!!

Kalap-Vásár!!!

5000 Női és Leánykalapok diszitve és diszitetlen **minden** elfogadó árban lesznek eladva!

Rózsza, Kistemplom-bazár.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piac-utca 49. a főpostával szemben.

Bérbe adandó

egészben, vagy kisebb helyiségekre osztva

a **Bankegyesület részvénytársaság**
Piacz-utca 72. sz. alatti

jelenlegi üzlethelyisége,

minthogy az intézet f. évi augusztus 1-től kezdve ugyanazon épület első emeletére helyezi át irodáját.

Értekezhetni

a **bank helyiségében**

a hivatalos órák alatt.

Felhívás.

A Debreczeni Fémárugyár Részvénytársaság részvényeseit ezennel felszólítjuk, hogy az alapszabályok 4. §-a értelmében a részvénytökére esedékes 2 részletet **azaz részvényenkint 40 koronát** az Alföldi Takarékpénztár rtg-nál folyó évi szeptember hó 1-éig befizetni sziveskedjenek. Késedelem esetén 6% kamat számítatik fel.

A Debreczeni Fémárugyár
részvénytársaság
IGAZGATÓSÁGA.

Tiszta agyagból készült szép és jó

cserép, fali téglá

és legszebb

nyersfalazati téglá

csak a

Karczagi

agyagiparnál

Karczagon szereshető be.